

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romæ, 1863

Epilogus. Iterata Auctoris Protestatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](#)

EPILOGUS. ITERATA AUCTORIS PROTESTATIO.

HABES ADMODUM REVERENDE PRÆLATE. Vosque religiosissimi Lætiensis cœnobii Patres, quibus auctoribus, quorum excitatus exemplo, ad hoc elucubrandum opus accesserim; quid spectem, quo procedam ordine; quam vera haec sint quæ trado ac probabilia; qui opem contulerint haec tenus, quibus ex fontibus pleraque hauserim; quid Lectores flagitem, ac Vos presertim: nam mihi plurimorum instar Vos estis, quorum et judicium atque eruditionem in sacris antiquitatibus examinandis, et promptum studium in indagandis, et benevolentiam in communicandis, sum frequenter expertus. Precum quoque Vestrarum mihi non defutura spero auxilia: quibus subnixus et maturius accuratiusque hoc perficiam opus, et ad imitanda, quæ memoro, Divorum exempla diligentius incumbam. Ac sane plus in sanctis illis Vestris precibus præsidii colloco, quam in quantavis vel industria vel contentione, mea aut aliorum. Neque mea hæc me opinio fecellit adhuc. Dicam libere: unum et præcipuum hujus operis in cælo Patronis, qui vitam mihi, qui vires, qui otium, qui lumen ingenii a Deo impetrant, esse censeo sanctissimum Vestrum quondam Abbatem ANTONIUM WINGHUM. Nec enim potest quam hic ita sancte suscepit mentem, in cælis mutasse, et si clarius nunc pervideat imbecillitatem meam, et quibus involutus tenebris sim peccati et ignorantiae. Et quidem postquam ille migravit e vita, visus sum mihi quandoque, felicius quam sperasse, allatam undeunde operi huic difficultatem extricasse: quod illius patrocinio acceptum tuli; nec vana, ut arbitror, fide. Vos spero ab amantissimi Parentis vel judicio vel benignitate nequaquam velle dissentire. Oro igitur, ut precermini identidem Deam Dei matrem benignissimam, Sanctosque omnes, ut hoc sancient currente opus a me consummari; sed et studia ita conformari mea moresque, ut plus ipsas imitatione quam laudatione mea honoris accedat, mihi ceterisque mortalibus emolumenti.

Id tamen ita suscipi a Vobis opus meum volo, quod et antea professus sum, ut HISTORIAM HUMANAM. Si quæ sunt ex Divinae Scriptura libris hausta quandoque, si quæ ex probatis veterum scriptis; iis par est suam constare auctoritatem; iis vero quæ ex aliorum historicorum monumentis, quantam singuli merentur auctores. Si quæ a me visa commemo, in iis an fidem merear, ii viderint, quibus meæ explorata est vite ratio. Quæ ante meam gesta sunt ætatem narranti nolo fidem habeat quisquam, nisi a quibus ea acceperim, edicam: illis vero credi postulo, si digni sunt; sin minus, ignosci simplicitati meæ, qui improvide crediderim.

Non existimo uspiam me a sacrosanctis Summorum Pontificum legibus, decretis Conciliorum, Catholicorum Patrum scitis vel latum unguem recedere: in eoque operam pono, ut maxime genuina et probata Sanctorum Acta promam. Si quid tamen aut protulsi in lucem, quod non modo in solemniis Ecclesie conventibus recitari, sed nec privato studio a piis hominibus legi, verum perpetuis obrui tenebris Ecclesia volebat, si quid temere pronuntiavi scripsive non satis illius definitionibus consentaneum; id repudio ipse ac damno. Neque sciens ulli tribui *Sancti ac Beati* appellationem, cui non eam vel Ecclesiæ judicium, vel majorum pietas, vel antiquorum Scriptorum auctoritas contulerit. Nulla cujusquam, qui non videatur *per communem Ecclesiæ consensem, vel immemorabilem temporis cursum, aut per Patrum virorumque sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientia ac tolerantia Sedis Apostolicae vel Ordinarii*, venerationem obtinere, miracula, vaticinia, arcanorum manifestationes commemoravi, quæ sunt nuper iteratis Pontificis Maximi constitutionibus vetita. Si tamen peccavi uspiam imprudens (nam Santos Deumque arbitrum mentis meæ testor, sponte id nec fecisse, nec facturum umquam, etiamsi me millies ea causa mortem necesse esset oppetere) sed si inscius uspiam hoc in genere sum hallucinus; monete eruditissimi Religiosissimique Patres, vel alius quivis veritatis studiosus; corrigam illico: neque hæc solum corrigam, quæ tanti sunt momenti, sed si quid aliud, quantumvis exiguum, circa Chronologiam, topographiam, Acta ipsa, remye alias quamcumque peccavi, aquocumque cognovero veritatem, continuo retractabo. Æternam Veritatem precor, ut et mentes Vestras meamque illuminet, et calamum regat; donec perenni nos sui conspectu a fruitione, studiis hisce et laboribus ærumnisque perfunctos, dignetur.

INDEX